

# АДАПТАЦИЈА ПРЕДШКОЛСКОГ ДЕТЕТА

(Предшколска педагогија ОАС-II)



**ПРОФ. ДР ЕМИНА КОПАС-ВУКАШИНОВИЋ**

**ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА  
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ, ЈАГОДИНА**

# Развој емоционалне везаности



## РАЗВОЈНА ПОСТИГНУЋА ДЕЦЕ РАНИХ УЗРАСТА

Потреба детета за **ЉУБАВЉУ**

Потреба детета за **СИГУРНОШЋУ**

Извештај Џ. Боулбија (Bowlby) о одредницама  
менталног здравља.

Проблем **МАТЕРИНСКЕ УКРАЋЕНОСТИ**

# ПРИМАРНЕ ДЕЧИЈЕ ПОТРЕБЕ



Потребе детета за...

- ДРУГИМ ЉУДИМА

ИЛИ

- СТИМУЛЦИЈАМА ОД ДРУГИХ ЉУДИ (средински подстицаји )

*ЕМОЦИОНАЛНА VEZANOST (ПРИВРЖЕНОСТ), до краја 3. године*



физичка зависност+реципрочан однос међу  
људима+интеракција+осетљивост+благовремено  
реаговање+љубав+прихватање+приступачност+активан  
однос+...

РАЗВОЈ ОДНОСА СА ДРУГИМ ЉУДИМА (хијерархија)

# ФАКТОРИ РАЗВОЈА ЕМОЦИОНАЛНЕ ВЕЗАНОСТИ



- Врсте интеракције (перцептивни и моторички апарат)
- Социјано учење
- Индивидуалне разлике
- Ситуациони чиниоци

*МАТЕРИНСКА УСКРАЂЕНОСТ*  
*ИНСТИТУЦИОНАЛНА УСКРАЂЕНОСТ*



Стагнација у развоју

Регресија у развоју

**ПОНАШАЊЕ ДЕЦЕ** (фазе у понашању)

# ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА ДОБРУ АДАПТАЦИЈУ ДЕЦЕ У УСТАНОВИ

- **ВИСОК НИВО СТИМУЛАЦИЈЕ И  
ИНТЕРАКЦИЈЕ**

Подстицај на активност  
Упознавање са околином  
Комуникација у групи



Приврженост једној или више особа  
(теорија М. Мид)

# СОЦИЈАЛНА АДАПТАЦИЈА ПРЕДШКОЛСКОГ ДЕТЕТА



Потребе детета, зрелост, мотиви, лична очекивања и очекивања групе, активност у групи, прилагођавање, без потчињавања,...

**Активно прилагођавање детета  
условима у предшколској установи**



Прихватање правила, циљева и вредности, норми понашања, односа, подела улога,...

# АДАПТАЦИЈА ДЕТЕТА У ГРУПИ

ПОЈЕДИНАЦ (потребе, индивидуална својства личности)

**АДАПТАЦИЈА ДЕТЕТА У ГРУПИ**  
(ПОТРЕБЕ ПОЈЕДИНЦА – ИНТЕРАКЦИЈА – ДЕЧИЈИ РАЗВОЈ)

ДРУШТВЕНА СРЕДИНА (могућности, приступачна, прилагодљива,...)

Несклад између појединца и друштвене средине

АДАПТАЦИОНИ СИНДРОМ

ИНАДАПТАЦИЈА

# ЗАДАЦИ УСТАНОВЕ И ВАСПИТАЧА



- ❑ Кућна посета васпитача детету
- ❑ Флексибилно време пријема и боравка деце у установи
- ❑ Јединствена организација активности у установи и породици
- ❑ Толерисање да деца у прво време доносе своју омиљену играчку у установу
- ❑ Пажљиво утицање на отклањање лоших навика
- ❑ Успостављање социоемоционалног односа детета са васпитачем
- ❑ Постешено увођење правила понашања детета
- ❑ ...



## ПИТАЊА ЗА ПРОВЕРУ ЗНАЊА:



1. На основу којих запажања је Боулби утврдио да крајем треће године, до завршетка предшколског периода, наступају промене у емоционалној везаности детета са мајком (или неком другом особом) и да се знаци те везаности мењају (латентна везаност)?
2. Објасните факторе развоја емоционалне везаности појединца?
3. Зашто се данас појам *материнска ускраћеност* замењује појмом *родитељска ускраћеност*?
4. На које аспекте развоја (и зашто) *материнска ускраћеност* има посебно негативне последице и од чега оне зависе?

5. Како препознајемо стагнацију или регресију у дечијем развоју, услед институционале ускраћености?

6. Наведите фазе у дечијем понашању, које се јављају услед институционалне ускраћености.

7. Шта подразумева физичка, вербална и социјална стимулација деце, која су институционално смештена?

8. Од чега зависи да ли ће боравак детета у установи имати повољан или неповољан утицај на дечији развој, услед одвајања од породице?

9. На који начин М. Мид одређује значај привржености детета неколицини особа (чиме потврђује условност појма *материнска усктаћеност*)?

10. У којим ситуацијама одвајање детета од мајке јесте (или није) штетно за његов развој?

11. Од чега зависи социјална адаптација детета у предшколској установи?

12. Од чега зависи успешност адаптације детета у групи?

13. Наведите узроке који отежавају интеграцију деце у групу вршњака и њихову адаптацију у установи, а који потичу из породичног окружења.

14. Која су могућа понашања деце у установи, која имају тешкоће у адаптацији (адаптациони синдром)?

# Вежба: Примери из праксе

Опис и анализа  
ситуације која  
одређује квалитет  
социјалне  
адаптације детета у  
установи.

